

บันทึกข้อความ

ห้องรองอธิบดี
เลขรับ 3849
วันที่ 9 ก.ค. 2568
เวลา 14.01

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการกรม กลุ่มอาคารและสถานที่ โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๔๘๖

ที่ สธ ๐๙๐๑.๐๕/ ๒๗๔๑

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอส่งสรุปผลโครงการ “เตรียมความพร้อมดับเพลิงขั้นต้น ฝึกซ้อมแผนการป้องกันระงับอัคคีภัย และแผนบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องภายใต้สภาวะวิกฤต กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘”

เรียน รองอธิบดีกรมอนามัย (นายแพทย์ธิตี แสงธรรม)

ตามที่ กลุ่มอาคารและสถานที่ ได้จัดโครงการ “เตรียมความพร้อมดับเพลิงขั้นต้น ฝึกซ้อมแผนการป้องกันระงับอัคคีภัย และแผนบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องภายใต้สภาวะวิกฤต กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘” เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ อาคาร ๑ ชั้น ๑ และบริเวณลานอเนกประสงค์ กรมอนามัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานภายในกรม ได้เห็นความสำคัญและร่วมมือกันควบคุม ดูแล และป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัยขึ้น นอกจากนี้ การบริหารแผนประกอบกิจการในสถานการณ์ภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน (Business Continuity Plan : BCP) ก็มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อสร้างความตื่นตัวและเตรียมความพร้อมรับมือแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที ในกรณีที่เกิดอัคคีภัย รวมถึงสถานการณ์ภัยพิบัติเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นภายในกรมอนามัย และเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการบริหารแผนประกอบกิจการในสถานการณ์ภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน (Business Continuity Plan : BCP) นั้น

บัดนี้ โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว สำนักงานเลขาธิการกรมจึงขอส่งสรุปผลโครงการ “เตรียมความพร้อมดับเพลิงขั้นต้น ฝึกซ้อมแผนการป้องกันระงับอัคคีภัย และแผนบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องภายใต้สภาวะวิกฤต กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘” ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

(นายวินัย รอดไทร)
เลขาธิการกรม

ทราบ

(นายธิตี แสงธรรม)
รองอธิบดีกรมอนามัย
๑๔ ก.ค. ๒๕๖๘

สรุปผลโครงการ “เตรียมความพร้อมดับเพลิงขั้นต้น ฝึกซ้อมแผนการป้องกันระงับอัคคีภัย และแผนบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องภายใต้สภาวะวิกฤต กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘”

๑. บทนำ

ในยุคปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐมีบทบาทสำคัญไม่เพียงแต่ในการให้บริการประชาชนเท่านั้น แต่ยังต้องคำนึงถึงการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ภายในองค์กรอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ภัยอัคคีภัย” ซึ่งเป็นภัยที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา หากไม่มีมาตรการเตรียมความพร้อมและระบบการตอบสนองที่มีประสิทธิภาพ อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และการหยุดชะงักของภารกิจหน่วยงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

กรมอนามัยในฐานะหน่วยงานภายใต้กระทรวงสาธารณสุข มีบทบาทสำคัญด้านสุขภาพและสาธารณสุขของประชาชน จึงตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงและความเสี่ยงต่อเนื่องในการดำเนินการกิจ (Business Continuity) ดังนั้นโครงการนี้จึงถูกริเริ่มขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์อัคคีภัยหรือภัยพิบัติอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ๓ ประการ ได้แก่

๒.๑ เพื่อสร้างความตื่นตัวและเตรียมความพร้อมในการรับมือกับเหตุอัคคีภัย รวมถึงสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นภายในกรมอนามัย

๒.๒ เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการบริหารแผนความเสี่ยงต่อเนื่อง (BCP)

๒.๓ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากอัคคีภัย ด้วยพฤติกรรมที่ปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าและการดูแลอาคารสำนักงาน

๓. กลุ่มเป้าหมาย จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการรวม ๗๐ คน กลุ่มเป้าหมายของโครงการ ได้แก่

๓.๑ ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางของกรมอนามัย (ส่วนกลาง)

๓.๒ บุคลากรฝ่ายสนับสนุน เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย พนักงานทำความสะอาด พนักงานจัดสวน

๓.๓ เจ้าหน้าที่ภายในสำนักงานเลขานุการกรมที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับแผนความเสี่ยงต่อเนื่อง (BCP) และความปลอดภัย

๔. กิจกรรมที่ดำเนินการ สถานที่ดำเนินโครงการ ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ อาคาร ๑ ชั้น ๑ และบริเวณลานอเนกประสงค์ กรมอนามัย (ลานงู)

๔.๑ ภาควิชาบรรยาย

- เนื้อหาการบรรยายประกอบด้วยความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับอัคคีภัยและการบริหารความเสี่ยง ได้แก่
- ทฤษฎีการเกิดเพลิงไหม้และประเภทของเพลิง
- เทคนิคการดับเพลิงขั้นต้นและการใช้เครื่องมือประเภทต่าง ๆ เช่น ถังดับเพลิงชนิด CO₂ และ Dry Chemical
- จิตวิทยาเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน (Crisis Psychology)
- การวางระบบและมาตรการป้องกันภายในสำนักงาน
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำและทบทวนแผน BCP
- กรณีศึกษาการตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๔.๒ ภาคปฏิบัติ

กิจกรรมฝึกปฏิบัติเสมือนจริง ถูกออกแบบให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์อัคคีภัยจริง โดยแบ่งเป็น ๖ ฐานการเรียนรู้ เช่น

- ฝึกใช้สายส่งน้ำดับเพลิงและฉีดน้ำจริง
- ฝึกซ้อมอพยพหนีไฟจากอาคาร
- ฝึกการใช้ถังดับเพลิงชนิดต่าง ๆ
- ฝึกบทบาททีมค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- ฝึกจัดการเหตุฉุกเฉินตามบทบาทหน้าที่
- ฝึกทบทวนขั้นตอนตามแผน BCP ในภาวะวิกฤติ

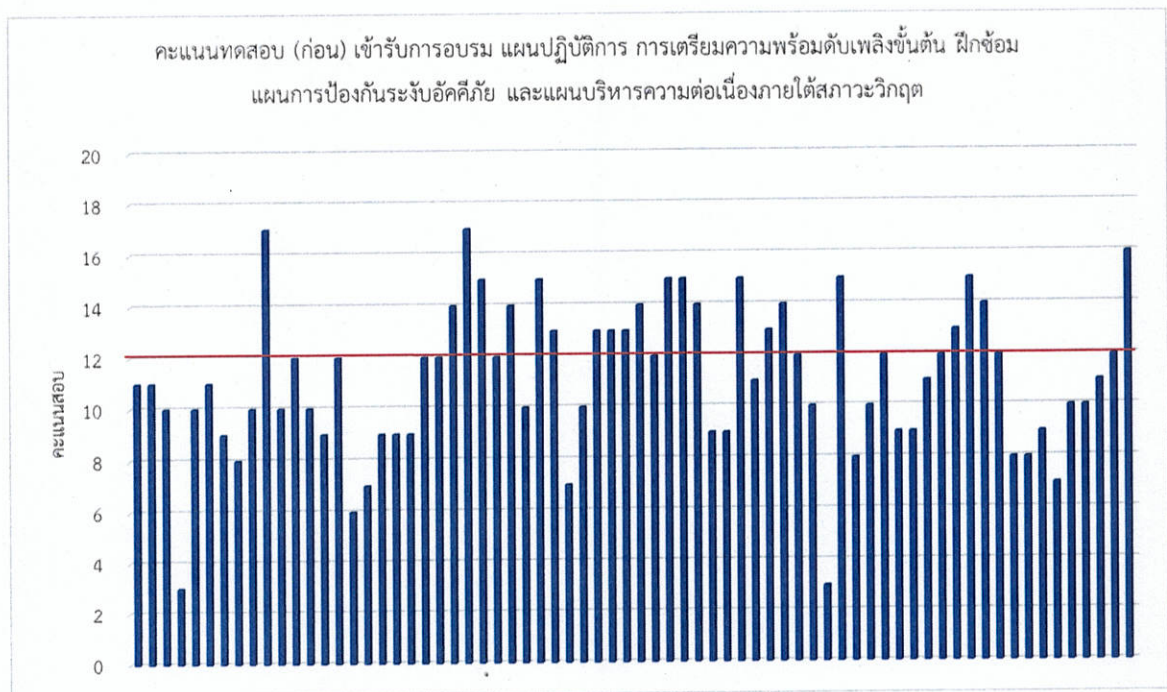
๕. ผลการดำเนินงาน

๕.๑ ผลเชิงปริมาณ

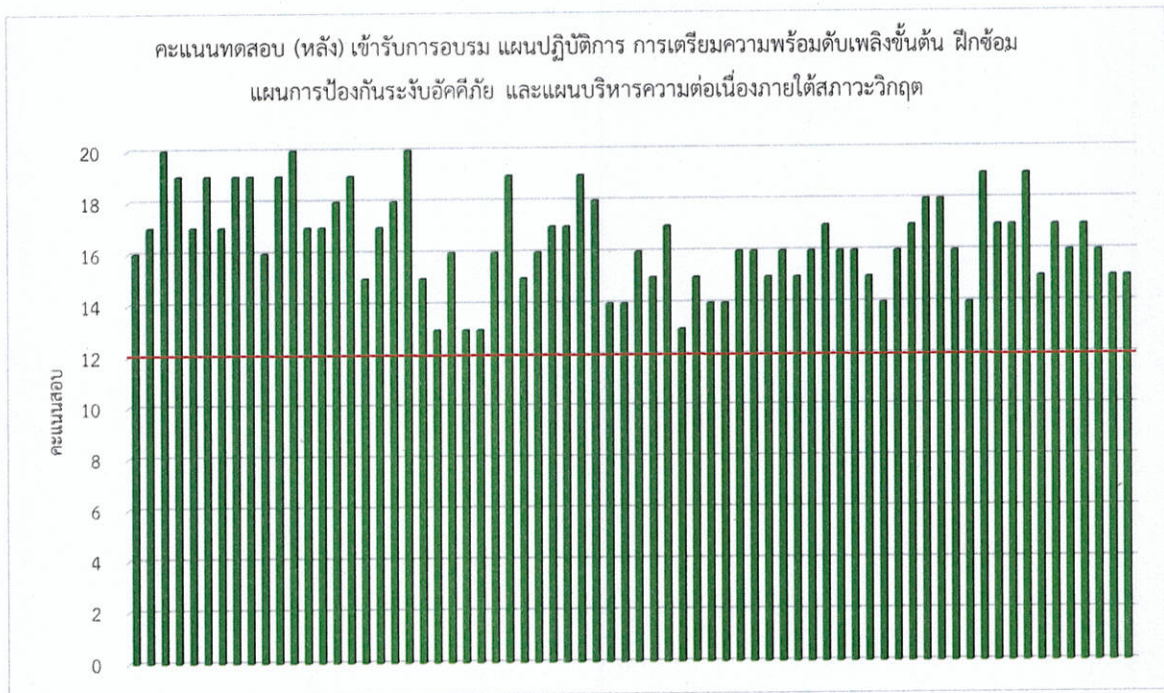
- จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ: ๗๐ คน (๑๐๐% ของเป้าหมาย)
- อัตราการเข้าร่วมกิจกรรมตลอดทั้งวัน: ๑๐๐%

๕.๒ ผลเชิงคุณภาพ (จากแบบประเมินหลังอบรม)

- ร้อยละ ๑๐๐ ของผู้เข้าร่วม มีความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย (ผ่านเกณฑ์การประเมินแบบทดสอบทั้งหมด)

กราฟแสดงคะแนนทดสอบ (ก่อน) เข้ารับการอบรม แผนปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อมดับเพลิงขั้นต้น ฝึกซ้อมแผนการป้องกันระงับอัคคีภัย และแผนบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องภายใต้สภาวะวิกฤติ โดยมีผู้ผ่านเกณฑ์การทดสอบคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๔ (เกณฑ์คะแนนผ่าน ๖๐% หรือ มีคะแนนมากกว่า ๑๑ คะแนนขึ้นไป)

กราฟแสดงคะแนนทดสอบ (หลัง) เข้ารับการอบรม แผนปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อมดับเพลิงขั้นต้น ฝึกซ้อมแผนการป้องกันระงับอัคคีภัย และแผนบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องภายใต้สภาวะวิกฤต โดยมีผู้ผ่านเกณฑ์การทดสอบคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ (เกณฑ์คะแนนผ่าน ๖๐% หรือ มีคะแนนมากกว่า ๑๑ คะแนนขึ้นไป)

สถิติผลการทดสอบ

รายการประเมินผล	ค่าเฉลี่ย	ผู้ผ่านเกณฑ์ ($\geq 60\%$)	ร้อยละผู้ผ่านเกณฑ์
ผลการทดสอบ ก่อนอบรม	๑๑.๑๔/๒๐	๓๓ คน จาก ๗๐ คน	๔๗.๑๔%
ผลการทดสอบ หลังอบรม	๑๖.๔๖/๒๐	๗๐ คน จาก ๗๐ คน	๑๐๐%

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยเป็นการคิดคะแนนรวมของผู้เข้าร่วมทั้ง ๗๐ คน

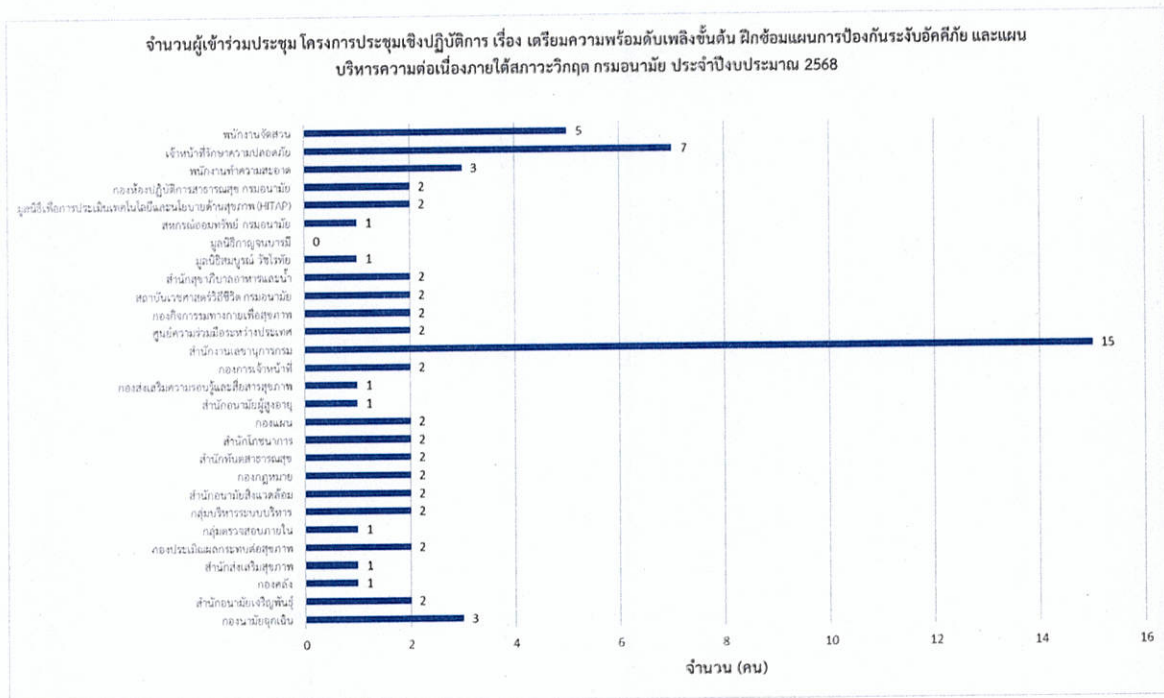
การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ

ด้านคะแนนเฉลี่ยรวม ก่อนอบรม: ๑๑.๑๔ คะแนน หลังอบรม: ๑๖.๔๖ คะแนน เพิ่มขึ้น ๕.๓๒ คะแนน หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นประมาณ ๔๗.๗๕% จากคะแนนเดิม แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาการอบรมสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เข้าอบรมได้อย่างชัดเจนในระยะสั้น

ด้านอัตราผู้ผ่านเกณฑ์ ก่อนอบรม: ผ่านเกณฑ์ ๔๗.๑๔% หลังอบรม: ผ่านเกณฑ์ ๑๐๐% สะท้อนว่าโครงการสามารถช่วยให้ผู้เข้าร่วมทั้งหมดมีความเข้าใจถึงระดับมาตรฐานขั้นต่ำได้ครบถ้วน

ประเด็นที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของโครงการ

- มีการสื่อสารเนื้อหาและการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- การใช้สถานการณ์จำลองและการฝึกซ้อมจริงช่วยให้เกิดความเข้าใจและจดจำได้ดี
- วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ ทำให้ผู้เข้าอบรมสามารถซักถามและเรียนรู้เชิงลึกได้มากขึ้น

กราฟแสดงจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ “เตรียมความพร้อมดับเพลิงขั้นต้น ฝึกซ้อมแผนการป้องกันระงับอัคคีภัย และแผนบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องภายใต้สภาวะวิกฤต กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘” ทุกหน่วยงานภายในกรมอนามัยส่วนกลาง คิดเป็นร้อยละ ๙๖ ของหน่วยงานที่เข้าร่วม

ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย บุคลากรระดับสายวิชาการและฝ่ายบริหาร เช่น กลุ่มแผน, กองกฎหมาย, กองคลัง, สำนักโภชนาการ ฯลฯ พนักงานระดับปฏิบัติการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย, พนักงานทำความสะอาด, พนักงานจิตอาสา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินจริง ซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีความสำคัญด้านความปลอดภัย เข้าร่วมรวมกันถึง ๑๕ คน คิดเป็น ๒๑.๔๓% ของผู้เข้าร่วมทั้งหมด สะท้อนถึงการออกแบบโครงการที่คำนึงถึงการเสริมทักษะให้กับกลุ่ม frontline worker ที่มักเป็น “ผู้พบเห็นเหตุการณ์แรก”

๖. ผลที่เกิดขึ้นจริง

๖.๑ บุคลากรมีความมั่นใจ ในการใช้อุปกรณ์และสามารถระงับเหตุได้ทันทีเมื่อต้องเผชิญเหตุฉุกเฉิน

๖.๒ เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัย ภายในหน่วยงาน โดยเจ้าหน้าที่มีความระมัดระวังและปฏิบัติตามมาตรการอย่างสม่ำเสมอ

๖.๓ มีการทบทวนและอัปเดตแผน BCP โดยทีมที่เกี่ยวข้องภายหลังการอบรม

๗. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ความร่วมมือจากผู้บริหารที่ให้การสนับสนุนเต็มที่
- การมีทีมวิทยากรที่เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกกรม
- การออกแบบกิจกรรมที่สมดุลระหว่างทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- ความกระตือรือร้นของผู้เข้าร่วมและการจัดการฝึกซ้อมเสมือนจริงอย่างมีระบบ

๘. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในอนาคต

- ขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมหน่วยงานภูมิภาค
- จัดทำคู่มือหรือคลิปวิดีโอสำหรับการฝึกซ้อมซ้ำหรือ On-demand Training

- เพิ่มสถานการณ์จำลองในรูปแบบหลากหลาย เช่น เหตุเพลิงไหม้จากไฟฟ้า, การปะทุจากสารเคมี
- จัดอบรมให้กับหัวหน้าหน่วย/ผู้บริหารในระดับที่สามารถจัดทำแผน BCP ให้กับหน่วยงานย่อยได้เอง

๙. สรุป

โครงการนี้เป็นมากกว่าการฝึกซ้อมดับเพลิงหรือการฝึกอบรมทั่วไป แต่เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยยกระดับระบบการบริหารจัดการภายในองค์กรให้พร้อมรับมือกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาองค์กรภาครัฐยุคใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการภายใต้ภาวะวิกฤตอย่างมีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของธรรมาภิบาล และการพัฒนาที่ยั่งยืน

นายพีรช ธเนศฐิติวัชร ผู้จัดทำ

นายภูเมศวร์ วงษ์คำ ผู้ตรวจ

รูปภาพส่วนหนึ่งของโครงการ “เตรียมความพร้อมดับเพลิงขั้นต้น ฝึกซ้อมแผนการป้องกันระงับอัคคีภัย และแผนบริหารความเสี่ยงต่อเนื่องภายใต้สภาวะวิกฤต กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘”

